

13. 7258A - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 25 février 1979 concernant l'aide au logement

7258B - Projet de loi relative aux critères de salubrité, d'hygiène, de sécurité et d'habitabilité des logements et chambres donnés en location ou mis à disposition à des fins d'habitation

Eisen nächste Punkt vum Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 7258A iwwert d'Wunnengsbäihëlfe an de Projet de loi 7258B iwwert d'Propretéit, d'Hygiène an d'Sécherheet vun de Wunnengen. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Lies, den Här Hahn, den Här Fayot, den Här Reding, den Här Wagner an den Här Marc Goergen. D'Wuert huet elo d'Rapportrice vun deenen zwee Projeten, déi honorabel Madamm Semiray Ahmedova.

Madamm Ahmedova, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Logement

► **Mme Semiray Ahmedova** (déi gréng), rapportrice.- Merci villmools. Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech stellen haut e mëndleche Rapport zu dem Gesetzestext 7258A an 7258B vir.

Ursprünglech gouf dës Gesetzesännerung Enn vun der leschter Legislaturperiod a Form vun engem eenzege Projet de loi deposéiert. Mee nom éischten Avis vum Staatsrot den 8. Oktober 2018 gouf decidéiert, dat Gesetz an zwee ze splécken. Ech komme spéider nach eng Kéier drop zrëck firwat.

Ech fänken u mam Gesetzesprojet 7258A.

Ëm wat geet et do? Am Gesetzesprojet geet et ëm eng individuell Wunnengshëllef, an zwar déi vum Finanzement vun der Garantie locative. Si gouf 2002 agefouert an am 79er Wunnengesetz verankert. De Gesetzestext soll elo ugepasst ginn, fir ënner anerem der Präisentwécklung um Locatiounsmarché Rechnung ze droen.

Wat ass dat fir eng Hëllef u sech? Wann een eng Wunneng loune wëllt, da muss ee jo dem Bailleur oft e gewëssene Montant als Garantie virstrecken. Et ass awer esou, datt verschidde Stéit mat moderatem Akommes net déi néideg Fongen op der Säit hunn, fir dese Montant kennen ze bezuelen. An dësem Fall kënne si zënter 2002 eng Ufro maachen, fir eng Hëllef vum Staat ze kréien. Kritt dës Ufro eng favorable Suite, esou stellt de Staat e Certificat aus, wou hie fir dës Zomm géintwuerd dem Bailleur haftet. Dës Hëllef ass awer net gratis. De Locataire engagéiert sech, innerhalb vu maximum dräi Joer dës Zomm selwer unzespueren.

Wat soll elo änneren? D'Konditiounen, fir Beneficiaire vun dëser Mesure ze ginn, sollen ugepasst ginn. De Wëllen ass do, änlech Krittären ze applizéieren wéi bei der Subvention loyer. Dës Subvention ass déi zweetgréisst staatlech Wunnengshëllef am Locatiounsberäich. Hei iwwerhëlt de Staat en Deel vun deene Loyer-käschten, déi fir de Stot mat moderatem Akommes als Laascht gëllen; also als Laascht ze gesi sinn, souzosen. Dës Hëllef gouf 2016 agefouert an 2018 schonns ugepasst, fir datt nach méi Leit kënnen dovunner profitéieren.

Wat soll konkret ugepasst ginn? Bei enger Demande soll de Seuil vum Akommes an d'Eligibilitéit vum Stot op déi selwecht Manéier bei deenen zwou Hëlfe definéiert ginn. D'Zil ass hei, méi kohärent a méi eenheetlech ze sinn. An Zukunft muss ee just nach dräi Méint reegelméisseg Akommes bei der Demande virweisen, an net méi sechs, esou wéi et am Moment de Fall ass. De Loyer kéint bis zu 40 % vum Revenu net vum Stot ausmaachen, an net 33 %, esou wéi et de Moment de Fall ass. D'Zesummesetzung vum Stot gëtt dann erëm bei deenen zwou Hëlfe consideréiert, fir dann d'Limitt kënne festzeleeën. Fir nach weider Detailler verweisen ech hei einfach op de schrëftleche Rapport.

Et sief nach bemierkt: Dës Upassung ass eng Etapp vun der geplangter Reform vum Wunnengsbaugesetz vun 1979. Et ass virgesinn, op déi selwecht Manéier och aner Hëlfe aus dem 79er Gesetz unzepassen.

Domadder kommen ech zum Gesetzesprojet 7258B.

Am Gesetzesprojet 7258B geet et ëm d'« critères minimaux de salubrité, d'hygiène, de sécurité et d'habitabilité », also ëm déi Mindest-

ufuerderungen, déi d'Wunnenge respektiv d'Kummeren, déi verlount oder zur Verfügung gestallt ginn, müssen erfüllen.

Si goufen eng éischte Kéier am Wunnengshëlfegesetz vun 1979 festgehalen, 1993 lichter ugepasst a sollen elo an engem eenzege Gesetz verankert ginn. D'Krittäre goufen der aktueller Situatioun ugepasst, andeems ee sech mat de rezenten Erfahrungen aus de Gemenge bei Kontrolle vu Wunnengen a Kummeren ausereegesat huet.

Dës ass eng immens wichteg Upassung. Mir hu schonn all vun deenen Abusen héieren, déi verschidde Propriétaire bedriewen. Ech soe just d'Stéchwuert „Caféskummeren“. Hei gëtt vun der Prekaritéit vu verschidde Leit profitéiert an ondezente Kummeren oder Wunnenge ginn zu iwwerdriwwene Präisser verlount. Fir géint dës Abuse virzegoen, brauche mir en aktualiséierten Text, deen d'kommunal Autoritéit bei der Kontrolle stäerkt.

Wat gëtt elo genau am Text geännert? Den iwwerschaafte Gesetzestext ass vill méi prezis an ausféierlech wéi den aktuellen. Esou gëtt festgehalen, datt eng Kummer soll eng Mindestgréisst vun 9 Quadratmeter pro Bewunner hunn. Dat heescht, wann een d'Rechnung mécht fir véier Leit, brauche mer u sech Minimum 36 Quadratmeter. Dat Ganzt bréngt awer elo méi Kloeerheet mat sech.

Den iwwerschaafte Text hält weiderhin dru fest, datt de Buergermeeschter déi kompetent Autoritéit ass, fir am Fall vun engem Doute Kontrollen duerchzeféieren. Hei gëtt am neien Text a senger Aufgab gestärkt. Esou kann ee sech zum Beispill bei Kontrolle begleet loosse, sief et vun engem Agent vun der Santé oder soss engem anerem Expert.

De Propriétaire oder de Bedreiwer vun de Kummere respektiv Wunnenge gëtt am iwwerschaafte Text nei responsabiliséiert. Esou ass et virgesinn, datt dës Persoun bei der Decisioun vun enger Fermeture vum Logement oder vun der Kummer derfir muss suergen, d'Occupanten erëm nei ze logéieren, an dat Ganzt fir eng Dauer vun dräi Méint.

D'Strofen, déi de Propriétaire oder den Exploitant bei enger Infraction riskéiert, sinn am neie Gesetzestext natierlech och ugepasst ginn.

Et sief nach bemierkt, datt begleetend zum Gesetzestext och de Règlement grand-ducal vun 1979 ugepasst gouf. Do ginn d'Detailler gekläert.

Ech wëll elo nach kuerz op d'Aarbechte vun der Logementskommission agoen. Jo, et ass spéit. De Gesetzesprojet gouf de 7. März 2018 nach ënnert dem Minister Hansen deposéiert. Am März 2019 gouf de Projet de loi eng éischte Kéier an der Logementskommission presentéiert. Den éischten Avis vum Staatsrot gouf an der Kommissionssetzung vum Abrëll 2019 analyséiert an et goufen entsprechend Amendementer ugeholl.

Et ass een an deem Kontext virun allem op d'Opposition formelle vum Staatsrot agaangen. De Staatsrot war net d'accord, fir d'Critères de salubrité, de sécurité et d'habitabilité vum Wunnengshëlfegesetz vun 1979 an d'Mietgesetz vun 2006 ze deplacéieren. Schliesslech gëllen d'Krittären och fir Wunnengen oder Kummeren, déi ouni Loyer zur Verfügung gestallt ginn. Op dës Kritik hin huet d'Kommission decidéiert, de Gesetzesprojet an zwee ze splécken an d'Salubritéitskrittären an ee ganz neie Gesetzesprojet ze integréieren.

An der Kommissionssetzung vum 16. September ass sech du mam zweeten Avis vum Staatsrot ausereegesat ginn. Et gouf ëmmer nach eng Opposition formelle. Esou huet de Staatsrot recommandéiert, datt den Tableau mat der Seule vun der Revenu bei der Garantie locative-Hëllef net nëmmen am Règlement grand-ducal ass, mee datt se och an engem Gesetzestext missten agefouert ginn. Schliesslech geet et hei op eng Manéier ëm eng Lutte, nämlech d'Lutte contre la pauvreté, déi der Verfassung no am Gesetz muss stoen.

D'Kommission huet mat engem Amendement op dës Opposition reagéiert an esou konnten am leschten Avis vum Staatsrot all d'Opposition-formellen opgehuewe ginn.

De 5. Dezember gouf de Rapport zu deenen zwee Gesetzesprojeten an der Kommission eestëmmege ugeholl.

Ech kommen elo zum Schluss vu mengem mëndleche Rapport. Ech schwätzen hei vun zwee immens wichtige Gesetzesprojeten, déi dem Locataire zeguttkommen an en plus a sengem Interêt sinn. Mat der Reform vun der Garantie locative-Hëllef geet et drëms, derfir ze suergen, hinnen den Accès op de private Locatiounsmarché ze erméiglechen. D'Reform vun de Mindestufuerderungen an d'Wunnengen an d'Kummere soll derfir suergen, datt d'Locataire respektiv Bewunner a wierdege Verhältnisse

kënne wunnen a kenge Gesondheitsrisiken ausgesat ginn.

Heimadder ginn ech dann den Accord zu deenen zwee Gesetzesprojete vun der grénger Fraktioun.

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Ahmedova. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Marc Lies agedroen. Här Lies, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Marc Lies** (CSV).- Här President, Dir Damm an Dir Hären, de Projet de loi 7258 gesäit vir, fir d'1979er Gesetz iwwert d'Aide au logement a verschidde Beräicher ze reforméieren, wat am Allgemengen ze begrëssen ass.

De Logementsminister huet annoncéiert, datt dës Gesetz komplett iwwerschaaft soll ginn. Fir awer pragmatesch un dee ganze Problem Wunnengsbau erunzegoen, wier et net vu Muttwëll, wéi och scho virdrun am Kader vum Pacte Logement gesot, datt d'Regierung punktuell Upassung geif maachen, fir schnellstméiglech an dem Problemfall Logement kënne virunzekommen. D'CSV huet an dësem Sënn bei der Debat iwwert de Pacte Logement 2.0 och eng sëllege Motioun virdrun erageeicht, déi och kéinten am Kader vum 1979er Gesetz ëmgesat ginn.

Verschidde vun den Upassungen aus dësem Gesetz si bluttnoutwendeg a ginn och vun der CSV-Fraktioun gedeelt. Am Joer 2015 hat d'CSV schonn eng Proposition de loi erageeicht, déi notament dem Volet vun der Sécuritéit, der Salubritéit an der Hygiène sollt Rechnung droen. Leider gouf dës Proposition de loi laang am Tirang leie gelooss an eréischt no zwee Joer vum Staatsrot aviséiert.

Verschidden Aspekter vun eiser deemoleger Proposition fënnt een och an dësem Text zrëck, wat mir natierlech begrëssen. Punktuell hätt ee sécherlech nach méi wäit kënne goen.

Deen éischte Volet vun dësem Gesetz gesäit d'Upassung vun den individuellen Hëlfe bei der Garantie locative vir. Ech brauch kengem ze soen, datt dës Hëlfe fir verschidde Leit extreem wichteg sinn, wann ee feststellt, welch Hausse d'Loyeren an de leschte puer Joer gemaach hunn. Den Aarmutsrisiko geet stänneg an d'Luucht, wat op eng verfeelte Logementsa Steierpolitik aus deene leschte sechs Joer zrëckzeféieren ass.

(Interruption)

Déi onmoosseg Hausse vun de Loyeren an deene leschten zwee Joer ass zu engem gudden Deel bedéngt duerch d'Hausse vun der TVA vun 3 % op 17 %. An ech mengen, Här Fayot, dat niéiert heibannen och keen. De wirtschaftleche Facteur Wuesstum an d'Migratioun droen natierlech och e gudden Deel zu dëser Präisdeierecht bái.

Elo awer zrëck zum Gesetz: Mat dëser Upassung vum Gesetz sollt eng Harmoniséierung tëscht der Garantie locative an dem Mietzuschuss erbäigefouert ginn, fir déi jeeweileg Dispositionen openeen ofzestëmme. Datt d'Krittäre ronderëm d'Salubritéit, d'Hygiène an d'Sécuritéit an de Gebaier ugepasst gi sinn, ass méi wéi begrëssenswäert.

Datt de Sujet ronderëm d'Garantie locative e leidegt Thema ass, datt vill Leit eng ganz Staang Geld müssen op den Dësch leeën, fir iwwerhaapt an de Genoss vun enger Wunneng ze kommen, ass dach awer dramatesch. Ee Loyer vun 1.500 bis 2.000 Euro ass haut d'Reegel. E Locataire muss an der Reegel also eng Garantie vun dräi Méint hannerleeën. Bei der Ennerschrëft vum Contrat de bail müssen also dräimol 2.000 Euro - wa mer dat Beispill huelen -, also 6.000 Euro, op den Dësch geluecht ginn, plus 2.000 Euro fir d'Frais d'agence an een éischte Loyer, deen och direkt muss bezuelt ginn. Dat mécht op ee Koup am Ganzen 10.000 Euro, déi de Locataire muss finanzéieren.

De Gesetzgeber misst sech och Gedanken iwwert d'Bezuele vun de Frais d'agence maachen, ob dës net eventuell tëscht de Parteie kéinte gedeelt ginn.

Datt de Staat haut eng Verflichtung huet, fir souwuel bei der Garantie locative wéi och bei der Hëllef vun Bezuele vum Loyer eppes ze ënnerhuelen, verdäitlechen d'Zuelen iwwert den Aarmutsrisiko hei am Land. E Staat ass dozou verflicht, d'Offer u soziale Mietwunnenge substanzuell an d'Luucht ze setzen an och de privaten Investisseur hei mat an d'Boot ze huelen, fir net eng komplett Schifflag um Immobiliemaart ze provozéieren.

De Staat muss och Ureizer schafen am Beräich vu klenger Wunneneiteit, Zorte vun Apparthotel oder Boarding Houses, andeems dem kommunale Bautereglement Rechnung gedroe

gëtt, wat d'minimal Gréisst vu Wunnengen ugeet, an awer, datt dës Wunnengen esou amenagéiert ginn, datt méi Awunner Plaz an esou Wunnenge fannen.

Dem Gesetz muss natierlech Rechnung gedroe ginn, wat d'Meterkareezuel pro Persoun ugeet an datt den Notzer eng Privatsphäre huet an op en individuelle Confort kann zréckgräifen.

Et ass dofir besonnesch ze begrëssen, datt de Gesetzgeber nei Oplagen an dësem Sënn an d'Gesetz geschriwwen huet, fir dem Ëmstand vu Liewensqualitéit a liewen ënner mënschleche Konditiounen Rechnung ze droen.

Mir kennen um Immobiliemaart zurzäit genuch Akteuren, deenen d'Wuelbefanne vun de Locataire relativ egal ass. Haptsaach, de Loyer stëmmt, ënner wat fir enge Konditiounen datt de Locataire och ëmmer hebergéiert ass! Dës Gesetz suert derfir, datt deem bandittenhafte Auslutsche vun deene vulnerabelste Leit en Dämpfer versat gëtt.

De Propriétaire oder Gestionnaire vu verschiddeenen dach zweifelhafte Wunnengen, wat d'Salubritéit, d'Hygiène an d'Sécherheet ugeet, huet et an Zukunft mat zousätzlechen Oplagen ze dinn, wat d'Konformitéit vun dese Wunnengen ugeet.

An de Gemenge muss an Zukunft en appropriéierte Suivi vun eventuell zweifelhafte Wunnenge gemaach ginn, e Mëssstand beim Propriétaire/Gestionnaire denoncéiert ginn. A sollt sech un der Situatioun näischt änneren, dann ass och an eng Fermeture iwwerzegoen.

An Zukunft ass an esou enger Situatioun net méi d'Gemeng zoustänneg fir de Relogement, mee de Vermieter. Dës ass e groussen a wichtige Schrëtt an déi richteg Richtung. Unzedanke bleift awer nach, ob de Staat bei enger Mise en conformité oder en sécurité net eng gewëssen Hëllef kéint bäisteieren.

Wéi ech virdru schonn ugemierkt hunn, sollt an Zukunft och eng Basis geluecht ginn, fir aner, nei Wunnformen ze fërderen an heifir och Ureizer ze schafen.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren a ginn och heimat den Accord vun der CSV-Fraktioun.

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Lies. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Max Hahn** (DP).- Merci. Här President, léif Kolleegen, d'Wunnegeld, dat an der leschter Legislaturperiod agefouert ginn ass an och ënnert dem deemolege Logementsminister Marc Hansen souguer nach eng Kéier nogebessert gouf, ass just ee Bestanddeel vun enger neier Sozialpolitik vun dëser Regierung, déi op zweckgebundene Sachleeschungen setzt. D'Wunnegeld gräift gezielt deene Leit ënnert d'Äerm, déi zu Lëtzebuerg wunnen. Dobäi gëtt d'Zesummesetzung vun enger Famill berücksichtigte. Eng Famill mat méi Kanner kritt deemno eng méi grouss Ennerstëtzung, well si och op eng méi grouss Wunneng ugewisen ass.

D'Wunnegeld ass dowéinst esou wichteg, well mer mat dëser Mesure virun allem deene Leit hëlfe, déi um normale Marché lounen, also net vun enger staatlech subventionéierter Wunneng profitéieren kënnen, där et jo leider net genuch gëtt - mir hunn de Mëtteg laang genuch doriwwer geschwat.

Haut stäipe mir deene Leit nach eng Kéier zousätzlech de Réck, andeems mer bei der Garantie locative nobesseren oder, besser gesot, d'Krittären, fir vun der Garantie locative ze profitéieren, un d'Wunnegeld ugläichen. D'Definition an d'Rechnung vum Revenu, dee fir déi zwou Hëlfe gekuckt gëtt, sollen harmoniséiert ginn.

Ech begrëssen et, dass d'Stéit an Zukunft net méi sechs Méint reguläre Revenu müssen noweisen, mee nëmmen nach dräi Méint, well grad am Ufank ass et jo am schwéiersten, fir iwwerhaapt eng Wunneng ze fannen. An Zukunft dierfen d'Leit bis zu 40 % vun hirem Akommes fir de Loyer ausginn, an net just een Drëttel wéi bis elo. Dat ass eng Upassung un d'Realitéit, fir ze verhënnern, dass net ganz vill Leit d'office vun de Subventionen ausgeschloss ginn.

Deen zweeten Deel vum Projet stellt eng weesentlech Verbesserung duer, wat d'Krittäre vun der Locatioun ubelaangt. D'Hygiène, d'Beunbarkeet, d'Gesondheet respektiv d'Propretéit an d'Sécherheet mussen bei enger Locatioun garantéiert sinn, an der Theorie. An der Praxis gesäit dat awer leider ganz oft anescht aus. Ech si mer sécher, dass all d'Gemegepolitik heibanne wëssen, vu wat ech schwätzen. Virun allem déi berüchtete Cafézëmmeren, déi zu horrenden Präisser verlount ginn a keen ee vun deene grad genannte Krittären erfüllen, dat ass e grouse Problem hei zu Lëtzebuerg.

Ech wëll eppes hei direkt kloerstellen: Et geet eis net drëms, fir dem duerchschnëttleche Proprietär mat onnéidege Reegelen op d'Féiss ze trëppelen. Mir sinn nämlech frou fir all Proprietär, dee seng Wunneng net eidel stoe léisst, mee se an d'Locatioun gëtt. Well besonnesch an der Locatioun feelt et jo massiv un Offer hei an eisem Land.

Mat dësem Projet geet et drëms, déi schwaarze Schof ënnert de Proprietären ze bestrofen, déi déi aktuell Logementsproblematik ausnotzen, fir Leit ënner mënschenonwiederdegen Zoustänn auszenotzen. An et geet drëms, fir de Locataire ze schützen.

Mir sinn eis net ëmmer bewosst, wéi vill Leit hei am Land a mënschenonwiederdege Konditiounen wunne mussen, wann een iwwerhaapt ka vu „wunne“ schwätzen. Déi sougenannt „Bistroszëmmere“ sinn hei nëmmen ee Beispill. Dacks mussen d'Leit och zu dräi bis véier a fréieren Hotelszëmmere hausen. Derbäi kënnt dann och nach, dass d'Loyere vun deenen dacks klengen Zëmmere vill ze héich sinn. Dese Gesetzesprojet soll e Schlusstréch ënner genau dës Ausbeutung zéien.

Ech weess, dass esou Fäll net nëmmen an de Stied virkommen, mee antëscht och a ville méi klengen Gemengen. Dëst weisen d'Kontrollen, déi vun de Gemenge gemaach ginn.

Stellt Iech vir, Dir wunnt an engem Haus oder enger Residenz, déi dreet, an de Koup ze falen. Wann d'Gemeng d'Kontroll mécht an dobäi eng Gefor festgestallt gëtt, da gëtt d'Wunneng zougemaach. A wat geschitt dann? D'Bewunner müssen direkt oder esou séier wéi méiglech erausplënnen. A wuer gi si dann hin? A wien iwwerhëlt d'Käschten? Ma am neie Gesetz ass dat elo ganz kloer: Dofir ass de Proprietär zoustänneg. Dee muss duerno kucken an och dermo kucken, dass säi Locataire en neien Daach iwwert dem Kapp fënn. Wann net, da këmmert d'Gemeng sech drëm, mee d'Käschten, déi falen un de Besëtzer.

Mat dësem Gesetz ginn endlech kloer Definitioune geliwwert, wat fir eng Krittären d'Proprietären erfëlle mussen, fir eng Wunneng an d'Locatioun dierfen ze ginn. De Buergermeeschter kritt de Pouvoir, Wunnenge vum Marché ze huelen, an nei Strofe fir d'Proprietäre ginn agefouert.

Dat alles ass, wéi gesot, eng laang iwwerfällg Measure. D'DP begréisst also dës zwee Projeten, déi de viregte Logementsminister schonn 2017 deposéiert hat. Ech ginn dofir selbstverständlech den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei, soen Iech Merci fir d'Nolauschteren, awer net ier ech der Rapportrice géif Merci soe fir hire schrëttlechen a mëndleche Rapport.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Hahn. Den nächsten ageschriwene Riedner ass den honorabelen Här Franz Fayot. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Franz Fayot (*LSAP*)**.- Merci, Här President. Léif Kollegeinnen, Léif Kollegen, haut de Mëtten ass fir déi x-te Kéier hei an der Chamber de Constat gemaach ginn, dass mer e komplett iwwerhëtzte Wunnengsmaat hunn, wou vill Leit keen Accès méi hunn zu abordable Wunnengen.

Mir sinn eis, mengen ech, all eens, dass mer hei müssen eng Politik vun der Offer maachen. De Minister huet dat och schonn des Éftere gesot, säit en ugetratt ass. An dat ass jo och haut de Mëtten hei am Debat iwwert de Pacte Logement 2.0 ugeklongen, wou mer eis jo erhoffen, dass dat eent vun den Instrumenter ass, dat eis hei weiderhëlft.

Et ass awer kloer, dass dës aktiv Bestriewunge vun der effentlecher Hand virun allem eng laangfristeg Strategie sinn. Et ass och schonn oft gesot ginn, dass mer net vun haut op muer oder à court terme massiv wäerte kënnen d'Offer an d'Luucht setzen, och un effentleche locative Wunnengen. D'Friichte vun dëser Politik wäerten eréischt no enger gewëssener Zäit recoltéiert kënnen ginn.

Mee während där Zäit mussen mer och politesch Mesuren huele géint déi akut Logementskris, déi mat der Präisdeierecht zesummenhängt. An déi zwee Gesetzter, iwwert déi mer elo haut den Owend hei schwätzen, gehéieren zu där Kategorie vu Mesuren. An aus deem Grond begrësse mir se och als LSAP.

Huet eng Duerchschnëttsfamill ufangs den 2000er Joren nach ee Fënneftel vun hirem Akommes fir de Loyer ausginn, ass dësen Undeel an de leschte Joren op gutt een Drëttel vun hirem Akommes ugewuess. Am europäesche Verglach ass dëst en extreem héijen Undeel, deen nëmmen nach vu Finnland, Spuenien an Holland getoppt gëtt. Just do gëtt eng Duerchschnëttsfamill nach méi Suen aus fir de Loyer wéi zu Lëtzebuerg.

Heibäi schwätze mer awer just vum Loyer. Well wann een elo eng nei Wunneng loune wëllt,

weess een, dass nach eng Kautioun derbäikënn, déi an der Reegel dem Montant vun dräi Loyeren entsprécht. Den éischte Mount an enger neier Wunneng riskéiert also ganz schnell, d'Gesamtakommes vun enger Duerchschnëttsfamill komplett opzefriessen. Dofir ass d'Garantie locative e wichteg Instrument, well de Staat hei als Bierg asprange kann, sollt de Locataire net amstand sinn, säi Loyer ze bezuelen.

Wéi d'Rapportrice Semiray Ahmedova an hirem ganz gudde Rapport, fir deen ech hir och gär géif hei Merci soen, ënnerstrach huet, ginn d'Krittären also hei elo un déi aktuell Gegebenheete vum Marché ugepasst.

Fir d'Garantie locative kënnen unzefroen, muss een also net méi sechs Méint, wéi dat virun de Fall war, mee nëmmen nach dräi Méint reegelméisseg Akommes virweisen. Eng wichteg Upassung, well grad bei deene Jonke bis 24 Joer sinn 42 % vun de schaffende Leit ënner engem CDD beschäftegt, hunn onstabel a prekär Aarbechtsverhältnisse a kënnen d'Krittäre vun de sechs Méint nëmme ganz schwéier erfëllen.

D'LSAP deelt hei d'Meenung vun der Chambre des Salariés a wäert an Zukunft och genau kucken, ob dës Krittär vun dräi Méint net trotzdem nach ëmmer ze héich ugesat ass, fir d'Primo-Arrivanten um Marché vun der Locatioun genuch ze ënnerstëtzen.

Wéi virdu scho gesot, gëtt eng Duerchschnëttsfamill 30 % vun hirem Revenu fir d'Wunnen aus. Dat aalt Gesetz huet virgesinn, dass de Prozentsaz vum Revenu, deen ee fir d'Wunnen dierft ausginn, net méi wéi 33 % dierft bedroen, fir kënnen vun der Garantie locative ze profitéieren. Dësen ale Prozentsaz louch also nëmmen 3 % iwwert dem aktuellen Duerchschnëtt a war der aktueller Situatioun also wierklech net méi ugepasst. Dofir gëtt dësen och verständlecherweis op 40 % ugehewen.

E klengen Bemol heibäi ass, dass dës Prozentsaz queesch duerch dat ganz Land gëllt, d'Immobiliepräisser awer trotzdem jee no Region relativ staark variéieren. Eng Famill, déi an der Stad lount, ass hei desavantagéiert par rapport zu enger, déi zum Beispill zu Clief eppes lount. En Taux, deen een un déi geografesch Präisvariatioun ugepasst hätt, wéi dat bei eisen Nopeschlänner de Fall ass, wou verschidde Loyerzonen existéieren an och applizéiert ginn, hätt erlaabt, eng besser sozial Mixitéit hei aktiv ze fërderen an och de lokale Gegebenheete besser Rechnung ze droen.

Här President, am Projet de loi 7258B geet et dann ëm d'Mindestbestëmmungen, déi e Logement muss erfëllen, fir kënnen verlount ze ginn. Dat geet vun der Gréisst vun de jeeweilegen Zëmmeren - esou muss eng Kummer zum Beispill mindestens 9 Meterkaree grouss sinn - bis hin zu der Quantitéit u Feierlächter a generell der Qualitéit vun deene Logementer, déi an esou engem Haus mussen ze fänne sinn.

Fir munch Mënschen ass deen eenzeg abordable Wunnensraum zurzäit leider déi ominéis Cafékummer. Fir aner Wunnenge komme munch Leit, déi eng prekär Aarbecht hunn a keng Moyenen hunn, fir déi üblech Garantien ze ginn, iwwerhaapt guer net méi a Fro.

Mat dësem Gesetz setze mer och e kloer Zeechen, dass och op eise iwwerhëtzten Immobiliemarché an deene Cafézëmmeren net egal wat gemaach ka ginn an nach gewësse Minimalfuerderunge gëlle mussen. Och um Immobiliemarché ass de finanzielle Profit net komplett vun der gesellschaftlecher Responsabilitéit, déi de Proprietär dréit, ze trennen a muss domat Hand an Hand goen.

Dofir gesäit dëst Gesetz och zum Beispill vir, dass, wann eng Wunneng zougemaach gëtt, well se den erfuerderte Mindeststandarden net méi entsprach huet, de Proprietär oder den Exploitant fir de Relogement vu senger Locataire opkomme muss. Eng Dispositioun, déi d'LSAP expressement begréisst!

E weidere Punkt, dee fir eis wichteg ass, ass deen, dass déi fräiwëlleg Colocatioun net soll mat dësem Gesetz begrenzt oder verhënnert ginn, wat och net hei geschitt ass. An dat fanne mer och gutt.

Mir begrëssen och de Fait, dass et sech hei bei der Reform vun der Garantie locative ëm eng familljefrëndlech Moosnam handelt. An där aler Bestëmmung ass d'Existenz vun Kanner am Stot guer net betruecht ginn. Elo gëtt se awer matgerechent. E Menage mat zwee Kanner, zum Beispill, ka mat dësen Ännerungen eng Garantie locative mat engem Maximum vu 7.308 Euro ufroen - bis elo louch de Maximum hei bei 4.452 (veuillez lire : 4.552) Euro -, wat och vläicht dozou bäidroen wäert, dass dës Garantie erëm méi an Usproch geholl gëtt, wéi dat an der Vergaangenheet de Fall war.

Zur Konkusioun géif ech gär soen, dass meng Fraktioun hofft, dass mer mat dëser Reform

eppes maachen, fir munch Leit den Accès zu enger locativer Wunneng ze vereinfachen duerch de Réckgrëff op déi reforméiert a verbessert Garantie locative.

Ech muss awer hei och eng gewësse Skepsis manifestéieren, déi ech och schonn an der Kommissioun geäussert hat, wéi mer hei iwwert dëst Gesetz geschwat hunn. Mir wëssen alleguer, dass scho säit Joren d'Situatioun op eise Wunnengsmaat esou ass, dass, wann zéng potenziell Locataire an der Rei stinn, fir eng Wunneng ze kréien, de Proprietär, ausser en huet en ausgepräägt sozialt Gewëssen, an den allermeeschte Fäll dee Kafkräftegsten hëlt. En hëlt net deen, deen en CDD huet. En hëlt net deen an engem prekären Aarbechtsverhältnis an en hëlt och net deen, an deene meeschte Fäll, deen nach muss eng Garantie locative beim Staat ufroen. Dat ass d'Realitéit vun eise Immobiliemarché. An dat ass an eisen Aen och e bëssen d'Limitatioun, d'Limit vum engem Gesetz wéi deem heiten.

Voilà, dat ass eis Skepsis. Trotz all deem menge mer, dass dat heiten e Gesetz ass, wat an déi richteg Richtung geet a sengen zwee Voleten, souwuel um A wéi um B. An aus deem Grond wäerte mer dëst Gesetz och matstëmmen.

An dat gesot, géif ech Iech och gäre Merci soe fir d'Nolauschteren.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Fayot. Den nächsten ageschriwene Riedner ass den honorabelen Här Roy Reding. Här Reding, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Roy Reding (*ADR*)**.- Merci, Här President. Ech wäert mech ganz kuerz faassen, well ech mengen, mir sinn eestëmmeg heibanen, net nëmme fir der Rapportrice Merci ze soe fir dee ganz ausfërlleche Rapport, mee och, dass mer et richtig fannen, dat och fir déi einfachst Logementer Mindestreegele musse gëllen an och déi verbessert Garantie locative.

Ech wollt awer profitéieren, well de Max Hahn speziell dann och d'Wunnegeld ugeschwat huet an och de Franz Fayot elo speziell geschwat huet vun dem familljefrëndlechen Aspekt vun där Garantie locative-Geschicht.

Fir Iech en echt Beispill ze ginn: Eng Koppel, mat engem Kand, verdéngt jiddwereen 2.000 Euro, bréngt also 4.000 Euro mat heem an huet 1.500 Euro Loyer. Déi Koppel kënnt an de Genoss souwuel vu Wunnegeld wéi vun der Garantie locative. Genau déi selwecht Koppel - an et ass elo keen erfountent Beispill, et ass eppes, wat dës Woch erlieft ginn ass - fënn en Immeubel, dee se ka kafen, dee se géif 1.200 Euro Remboursement kaschten. Dat heescht, si géif all Mount 300 Euro spueren. An déi Koppel kritt dee Prêt refuséiert, dank deenen neie Krittären, déi d'Banken uwenden.

An do muss ee sech d'Fro stellen: Wat ass elo méi sozial? D'Garantie locative ze verbessern, Wunnegeld ze bezuelen, oder de Leit duerch konkret Mesuren, iwwert déi mer och haut de Mëtteg jo schonn diskutéiert hunn, ze hëllefen, zu Eegentum ze kommen?

Mir stëmmen dëst Gesetz als ADR mat.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Reding. An da wier et um honorabelen Här David Wagner.

► **M. David Wagner (*déi Lénk*)**.- Merci, Här President. Mir wäerten dat Gesetz och selbstverständlech matstëmmen, well et jo eng Rei Verbesserunge mat sech bréngt. Mee ech mengen, den Här Fayot huet dat virdu gesot an en hat vollkomme Recht: Leider ass d'Situatioun jo esou schlecht ginn um Wunnengsmarché, dass de Problem och emol net nëmme beim Loyer läit. Et muss een iwwerhaapt och emol schonn iwwer en Aarbechtsvertrag verfügen, wa méiglech à long terme, wat bei jonke Leit jo ëmmer méi zu enger Raritéit gëtt.

Also d'Proprietäre kënnen eng richteg Selektioun maachen. A wann een och nach en CDI (veuillez lire : CDD) huet oder iwwerhaapt am Interim ass, da gëtt et wierklech ganz problematesch. Ausser et hat ee Chance an et treëft een e Proprietär, dee ganz human handelt. Wat et och gëtt! Ech war selwer an deem Fall, glécklecherweis, eng Zäit.

Dofir muss een awer och soen, d'Proprietären hunn et oft relativ gutt elo an der Tëschenzäit, an deem Sënn, dass si kënnen d'Krittäre festleeën. Anerersäits ass et awer och esou, dass d'Garantie bancaire ... Also mir ënnerstëtzen dat jo och, dass déi existéiert, dass de Staat kann agräifen, dass se adaptéiert gëtt, mee et stellt sech d'Fro iwwerhaapt vun der Garantie bancaire, iwwert déi jo awer och misst diskutéiert ginn. Et misst een awer och kënnen soen an der aktueller Situatioun, dass ee se kéint planéieren. Dozou hate mer jo viru véier Joer eng Proposition de loi deposéiert, wou ënner anerem drasteet, dass de Proprietär eng

Garantie bancaire ka froen, déi sech limitéiert op den Equivalent vun engem Mount Loyer.

Well mir ginn ëmmer méi an déi Richtung, an et ass och e bëssen esou wéi bei der Aide au logement: Jo, selbstverständlech hëlleft dat de Leit, déi et wierklech brauchen, mee anerersäits hu mer nach ëmmer näischt un der phenomenal Deierecht vun de Wunnenge gemaach. An et ass ëmmer, all Kéiers de Staat, also och de Steierzueler, dee muss asprangen. Dofir muss een och op anere Punkten handeln.

Mir sinn och weiderhin der Meenung - dat hate mer och d'leschte Kéier gesot, genausou wéi d'Chambre des Salariés dat och gesot huet -, dass et zwar gutt ass, dass u sech elo op dräi Méint erofgesat gëtt, also dass een e Contrat de travail vun nëmmen dräi Méint muss hunn amplat vu sechs Méint virun. Dat ass e Fortschritt. Trotzdem ass et nach ëmmer problematesch, well et si Leit justement, déi mat Ennerbriechungen do kommen respektiv déi am Interim sinn. An dat si grad déi Leit, déi justement och am meeschten Hëllef brauchen um Wunnengsmarché.

Beim Taux d'effort, deen ass och verbessert ginn. Et wier natierlech och besser gewiescht - dat kann een och vläicht erëm eng Kéier nokuken -, dass een och d'Situation géographique eng Kéier gekuckt hätt, well dat hängt jo och dervunner of, wou ee grad wunnt.

Dat gesot, wäerte mer trotzdem deem heite Projet de loi eis Zoustëmmung ginn.

Ech soen Iech Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Wagner. De leschten ageschriwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen.

► **M. Marc Goergen (*Piraten*)**.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, hei ass e Gesetzesprojet, deen ee positiv, awer och negativ bewäerte kann.

Mir Piraten gesinn dës Gesetzesprojet skeptesch, well hei wäerte virun allem Proprietären, déi Wunnenge verlounen, an enger éischter Linn vun den Hëllef profitéieren. D'Aides au logement maachen u sech näischt ansécht, wéi op engem deregulariséierte Marché d'Suen iwwert de Locataire an d'Täsche vun de Proprietäre weiderzeverdeelen. Zwar fléisst d'Geld un de Locataire, mee dee muss souwiesou scho richteg vill Sue fir säi Loyer bezuelen. An d'Präisser wäerte steigen, well elo ass gewosst: Méi Leit kréien déi Hëllef, also kann ee méi héich Loyerspräisser froen.

Aktuell reegelt d'Gesetz d'Héicht vum järeleche Loyer op 5 % vum Wäert vun engem Logement. D'Präisser ginn awer ëm 10 % all Joer erop. Dat heescht, wann eng verlounte Wunneng zum aktuelle Marchépräis de Proprietär wiesselt, dass d'Präisser fir de Loyer deement-sprechend an d'Luucht kënnen goen. Dann hëlleft eng Subventioun vun e puer honnert Euro näischt. Domat bekämpft een nëmmen d'Symptomer vun engem elo schonns kranke System.

Fir dem Locataire ze hëllefen, brauche mir alternativ an aner Mesuren, wéi nëmme blannemännerches Sue weiderhin an en deregulariséierte Marché ze blosen. De Staat soll dat Geld a seng eege Wunnengsprojeten investéieren. De Problem muss de Staat strukturell ugoen. Mir Piraten bleiwe bei eiser Fuerderung: De Staat muss selwer massiv Wunnenge bauen a fir 10 Euro de Meterkaree ubidden! Dat wär eng sozial Logementspolitik, déi de Leit géif hëllefen.

Wunnen ass keng Wuer, op där spekuléiert dierf ginn. Wéi Waasser an lessen ass d'Wunnen eng physisch Viraussetzung fir all Mënsch, fir kënnen ze bestoen. Wann ee keen Daach iwwert dem Kapp huet, da kann een net un der Gesellschaft deelhuele. D'Spekulatioun mam Liewensgutt Logement muss endlech ophalen!

Mir brauche virun allem och emol e verbindleche Mietpreisspiegel fir déi verschidde Regiounen hei am Land an dovun ausgoend eng richteg Präisbrems fir d'Loyeren, well nëmmen esou kënnen mir de Grenze vum Kapitalismus an dem Profit an Enn setzen (veuillez lire : nëmmen esou kënnen mir dem Kapitalismus seng Grenzen opweisen an dem Profit an Enn setzen).

Ech kommen dann nach kuerz zu der zweeter Partie vum Gesetz, wat d'Krittäre vun der Bewunnbarkeit verbessere soll.

Op dësem Punkt si mer eis, ech mengen, alleguerten eens, dass all Mënsch, deen eppes lount, sollt e Recht op eng vernünfteg ausgestatt Wunneng hunn. Et ass skandaléis, wann ee gesäit, a wat fir Konditiounen verschidde Leit

heiansdo nach hei zu Lëtzebuerg wunne mussen. Mir deelen d'Iddi vun der Chambre des Salariés, dass an der Kontroll vun de Wunnkonditiounen och d'Héicht vun de Chargen enthalte sollt sinn, fir esou ze verhënneren, dass d'Loyere kënschtlech duerch iwwerhéicht Chargen opgeblose ginn. De Rapport tëscht Leeschtung a Präis muss rasonabel bleiwen.

Ofschléissend bleift festzehalen, dass aktuell net genuch Wunnenge fir 10 Euro de Meterkaree existéieren an och kee Wëlle vun der Regierung do ass, fir den ausser Kontroll gerodene Wunnengsmarché ze regulariséieren.

Dëse Gesetzesvorschlag wäert op eng laang Vue also zu kenger Verännerung vum Status quo bäidroen. Allerdéngs ass et nun emol esou, dass de Logement déi gréisst Ausgab vun de Mënschen hei am Land ass, a wann ausser dëser Mesure näischt anescht um Dësch läit, da muss mir déi batter Pëll eebe schlécken.

Trotz aller Kritik wäerte mir Piraten dofir dëse Gesetzesvorschlag matstëmmen. D'Sue ginn, wéi gesot, nëmmen indirekt un de Locataire, mee wann d'Regierung de Locataire heit am Land keng aner Perspektive bidde kann, kënnen mir se net och nach fir d'politesch Inaktivitéit vun de leschte sechs Joer bestrofen.

Ech widderhuelen awer, wat ech gesot hunn: Dat heiten ass näischt anescht wéi eng Drëps op de gliddege Steen um Wunnengsmarché, well d'Politik net gehandelt huet.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert, de Logementsminister, den Här Henri Kox.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Henri Kox, Ministre du Logement.**- Här President, Merci nach eng Kéier fir d'Wuert. Fir d'éischt wëll ech all den Intervenanten hei Merci soen, well et ass jo awer eng ganz breet Zoustëmmung. Speziell wëll ech awer der Rapportrice, der Semiray Ahmedova, Merci soe fir den ausféierleche mëndleche Bericht, well praktesch eng alles an deem Bericht scho gesot ginn ass. Mee et goufen awer eng Rei Remarken, déi ech awer gär kuerz wëll opgräifen.

Dat Éischt: Et ass kloer, dass mer eeben de Moment an där Situatioun sinn. Ech wëll se net nach eng Kéier beschreiwen, mir haten e ganze Mëtten Zäit, eis iwwert d'Offer ausenanerzesetzen. An déi Pisten, déi mer opgeworf hunn, dat ass eng Offerspolitik, nämlech alleguerten déi, déi kommunal ënnerwee sinn, awer och déi am Staat, do hu mer jo vu gedeelter Responsabilitéit geschwat, dass mer dat zesumme mussen upaken. Dat wësse mer.

A mir wëssen och - an dat huet de Franz Fayot hei gesot, an dofir huelen ech dee gär hei an de Mond, fir déi Kritik, dee Reproche -, dass et effektiv méi laang dauert. Ech hat lech haut de Mëtten d'Zuele genannt. Wa mer op e gewësene Prozentsaz wëllen hikommen, dann dauert dat! Dat heescht, déi Offerspolitik hu mer net muer stoen. A mir brauche ganz grouss Efforte vun eis alleguerten heibannen, an net nëmme vun heibannen, mee och vun allen Akteuren. An dofir war déi Fro vu virdu vum Här Bauler gradesou wichteg, well mer d'Akteuren alleguerte brauchen. Dat heescht, mir brauche se alleguerten.

Parallèll dozou komme mer natierlech net derlaanscht, eng Rei Demandespolitike weiderhi lafen ze loossen - dat sinn déi Subventiounen, dat sinn déi Hëllefstellungen -, wëssend, dass d'Gefor vläicht ass, dass se sech, wéi virdu gesot, wéi den Zocker am Kaffi opléisen. Mee mir kënnen eis et net erlaben, déi Leit am Ree stoen ze loossen.

An dofir mengen ech, dass dat Gesetz, wat virum virviregte Minister deposéiert gouf, an déi richteg Richtung gaangen ass, fir awer trotzdem eng ganz kloer Vereinfachung ze maachen. Wann ee kuckt, wat d'Garantie locative elo vereinfacht: dass éischtens d'Famillje méi einfach betruecht ginn, wat jo ganz wichteg ass, dass de Revenu anescht gekuckt gëtt. An der Kommissioun hate mer iwwert déi dräi Méint diskutéiert.

Ech mengen, et soll een am A behalen, dass mer dat duerchaus an engem Joer an enger Kommissioun nach eng Kéier kucken: Wou sti mer? Ass et ugeholl gi vun de Leit? Kënnen mer do vläicht nobesseren? Well et ass och vum 1979er Gesetz geschwat ginn. Den Här Lies hat dat gesot. Jo, mir kucken all eenzele Punkt: Wa séier ka gehandelt ginn, gëtt och ugepasst. Awer déi grouss Reform kréie mer net an enger Kéier fäerdeg.

En anere Punkt ass de Loyer, deen och géllt. Ech mengen, et ass och do méi eng Vereinfachung

chung gemaach ginn, dass 40 % gekuckt ginn, bis wouhinner mer kënnen goen, respektiv d'Garantie sinn och ugepasst. Dat heescht, et si ganz kloer Upassunge gemaach ginn, déi an déi richteg Richtung ginn, wëssend, dass et eng Demandespolitik nach weiderhin ass. An déi muss mer och weiderhi parallèll lafe loossen, well et net opgeet.

Mir mussen awer och oppassen, an dat zum Här Reding ganz kuerz: Mir mussen eis Leit - an dofir ass et wichteg, dass mer an d'Offer ginn - net an d'Iwwerscheldung féieren. Mir hunn näischt geschafft, wa mer alles opmaachen an op där anerer Säit och nach Terrainen vun der ëffentlecher Hand verkafen, dass déi sech dann och nach iwwerschelden, fir déi ze kafen. Ech mengen, dat ass net déi Politik, déi mer sollte maachen. Mir sollten do effektiv richteg handelen an déi richteg Moosname maachen.

Souwäit zum éischte Gesetz, zum A.

An de B, wou et iwwert d'Salubritéit geet, do sinn ech ganz frou, well ech och an der Chamberskommissioun derbäi war, wéi mer awer ganz konstruktiv virgaange sinn, Opposition wéi Majoritéit, fir zesummen, éischtens, d'Gesetz ze definéieren an, zweetens, och déi Règlement-grand-ducalen. Ech mengen, déi hutt Der an der Chamberskommissioun presentéiert kritt - déi si jo och, mengen ech, weider gedeelt ginn -, iwwert d'genau d'Krittären, wivill der dierfen an enger Kummer schlofen. Ech mengen, mir sinn eis jo eens ginn, dass et net méi wéi eng Persoun bei néng Quadratmeter muss sinn an dass de Maximum zwou Persounen an enger Schlofkummer soll sinn. Ech mengen, dat war och op Reaktioun vun der Madamm Hetto an der Kommissioun diskutéiert ginn. An dat hu mer jo och opgegraff.

Ech stelle mer vir, dass mer weider esou Elementer méi an d'Déift och erkläre kommen an an d'Déift explizéieren, fir dass mer gemeinsam e Punkt fannen, fir dat ëmzesetzen.

Mat deem Salubritéitsgesetz hu mer, mengen ech, eppes Richteges op de Wee bruecht kritt. Dat kënnt jo och. Dat Salubritéitsgesetz ass jo och eng Äntwert op d'Demande vun de Gemengen. Ech mengen, et ass iwwer zwee, dräi Joer mat der Stad Lëtzebuerg, mat Esch, mat Déifferdeng, mam Ministère gekuckt ginn: Wéi ass déi besch Handhabung, fir dass mer deene Cafézëmmeren do de Krunn zoudréien, dass dat net méi esou exzessiv gemaach gëtt?

Och si mer de Buergermeeschteren a Buergermeeschteschen entgéintkomm am Sënn vun: „Jo, wann ech muss zoumaachen, dann ass d'Gemeng direkt (veuillez lire : direkt responsabel) an d'Gemeng muss kucken, dass déi Locataire ënnerkommen.“ An et ass hei awer esou: Zumindest emol dräi Méint ass et de Proprietär, deen an d'Verantwortung gezu gëtt. An ech mengen, dat si wichteg Instrumenter. Och d'Instrumenter fir d'Hëllefstellung.

Dofir hu mer jo gesot, an dat géllt jo och fir de Pacte Logement: Et ass eng Responsabilité partagée. D'Gemengeleit kréien déi néideg staatlech Instanzen zur Verfügung gestallt, sief et d'Santé, sief et aner Leit, déi hëllef, wann et esou wäit ass, och effektiv zouzemaachen.

Da wëll ech awer ee Punkt eraushuelen, well en och nach wichteg ass am Zesammenhang mat deem Gesetz hei. Mir schwätze vill iwwert d'Colocatiounen. Colocatiounen si jo dat, wou ee mengt, dat kënnt jo oft hei och vir, dass Colocatiounen ënnerwee sinn, wou da Leit zesummegepercht ginn zu véier, zu fënnef, an ech weess net zu wivill Leit, an Zëmmeren.

Mee wa mer dee Kader richteg stoen hunn ... An dëst Gesetz, mengen ech, geet an déi richteg Richtung, fir dass mer d'Colocatioun och einfach kënnen erlaben. An ech weess, dass vill Gemengen dee Wunsch ausdrécken. Mir wëllen dat awer och upassen.

Dat heescht, dass mer d'Bail-à-loyers-Gesetz wëllen upassen, dass mer e Colocatiounsgesetz wëllen, wou mer genau kucke mussen, wéi mer et nach ugin, nämlech dass mer deem entgéintkommen, dass net nëmmen déi, déi zesumme wunnen, Rechter a Flichten hunn, mee dass déi, déi zesumme wunnen, vis-à-vis vum Proprietär och Rechter a Flichten hunn.

An do gëtt et, zum Beispill, d'Gesetz aus der Belsch - ganz interessant -, wou och déi Responsabilité partagée ënnert deenen alleguerte muss gëllen. An ech mengen, dat solle mer och séier maachen. Mir sinn och amgang, dat ze diskutéieren an och auszeschaffen, fir dass mer dat och d'nächst Joer kënnen hei eng Kéier presentéieren an och an d'Chamberskommissioun domadder kommen.

Et ass awer och haut scho méiglech, an och an enger HAB-1. Ech weess, dass en Eefamilljenhaus vill Problemer schaaft, wann do Colocataire zesumme wunnen. D'Jurisprudenzen soen, dass et deemno wéi méiglech ass, awer et komme vill Refuse vun der Gemengesäit. Ech mengen, dat muss mer zesummen diskutéieren.

ren. Dat heescht och, iwwer eng Densitéit innerhalb vum Quartier dann ze diskutéieren. Dofir hate mer jo de Mëtten d'Méiglechkeet, iwwert den ëffentleche Raum ze schwätzen. Wann deen erëm accaparéiert gëtt oder méi vun de Leit, da muss mer iwwer Parkraummanagement schwätzen, da muss mer iwwer Mobilitéitskonzepter schwätzen.

Wann d'Colocataire méi an engem Eefamilljenhaus wunnen, dann hu mer oft an de Gemenge Retizenze wéinst der Mobilitéit, wéinst den Autoen, déi da virum der Strooss oder direkt virum Haus parken.

Also, déi Diskussioun solle mer konstruktiv an enger Chamberskommissioun féieren, fir dass mer och do Léisunge fannen. Well et si vill Demanden do fir déi Colocatioun. A wa mer den Abus kënnen ënnerbannen duerch dat Salubritéitsgesetz, da si mer um richtige Wee, och d'Stadkären erëm e bësse méi lieweg ze maachen an den eidelstoenden Haiser och Méiglechkeeten ze ginn, dass et do erëm méi beliebt gëtt an zu méi engem Zesummeliwen an der Uertschaft kënnt.

Gutt! Dat wollt ech zu deenen zwee Gesetzter hei nach soen. Ech si frou iwwert déi breet Zoustëmmung. An dann ass et un lech.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Logementsminister Henri Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7258A. Den Text steet am Document parlementaire 7258A⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7258A et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par Mme Françoise Hetto-Gaasch), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Laurent Mosar), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Marco Schank), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry (par M. Georges Engel), Mmes Tess Burton (par M. Yves Cruchten), Closener Francine, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser), Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Mir kéimen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7258B. Den Text steet am Document parlementaire 7258B⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7258B et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An och dëse Projet ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par Mme Françoise Hetto-Gaasch), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Laurent Mosar), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Marco Schank), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry (par M. Georges Engel), Mmes Tess Burton (par M. Yves Cruchten), Closener Francine, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser), Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

14. Changements de composition des commissions parlementaires (suite)

Wat d'Zesummesetzung vun der Commission des Comptes ubelaangt, hunn ech folgend Ofännerung vun der DP-Fraktioun matgedeelt kritt:

Den Här Gusty Graas - an net den Här André Bauler - ersetzt d'Madamm Joëlle Elvinger.

Ass d'Chamber mat dëser Ännerung averstanen?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

15. Ordre du jour (suite)

Am Kader vum Ordre du jour ware mir mir enger Ufro vum Här Marc Goergen saisiert, fir eng Kloestellung vum delegierte Minister fir Verdeedegung ze kréien, wat seng Äntwert op déi mëndlech Froen Nummer 85 a 86 iwwer supposéiert Verletzung vum der Gewerkschaftsfreiheet ugeet, déi hien an der Froestonn un d'Regierung vun der leschter Woch ginn huet. Den delegierte Minister ass bereet, an der Sëtzung vun haut dozou eng Deklaratioun ze maachen.

Ass d'Chamber domadder averstanen, datt mer eng Deklaratioun vum delegierte Minister als leschte Punkt op den Ordre du jour huelen?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

16. Déclaration de M. le Ministre délégué à la Défense au sujet de sa réponse aux questions orales n° 85 et n° 86 donnée au cours de l'heure de questions au Gouvernement du 3 décembre 2019

An da géif ech direkt dem delegierte Minister d'Wuert ginn.

► **M. Henri Kox, Ministre délégué à la Défense.**- Bon, Merci, Här President. Jo, effektiv, wann ech schonn hei sinn an d'Chamber rëfft, da sinn ech gär bereet, och direkt Stellung dozou ze huelen, well ech mengen, et ass wichteg, dat dann nach eng Kéier hei gesot ze hunn.

Ech war censéiert d'lescht Woch, hei op eng mëndlech Fro Äntwert ze ginn. An ech hat e Brëif vum Generol, vun eise Chief d'état-major vun der Arméi, dee mir perséinlech e Brëif, oder e Brëif un de Minister geschéckt huet, fir deen hei kënnen ze deposéieren. An deen hunn ech och deposéiert. Ech mengen, deen ass am Courier ronderëmgaang. An ech wollt näischt aneschtens soen, wéi grad an deem Brëif steet. An ech wäert och hei nach eng Kéier dräi Sätz dorausere zitieren. A méi wollt ech a sech och net soen.

Ech wollt awer virausschécken, an ech war nach net delegierte Minister am Summer an ech war och deemools net an där Sëtzung derbäi, mee am Prinzip war am Juni eng Kommissiounssëtzung, wou souwuel den Här Bausch wéi och den Här Duschène, also de Generol Duschène, an enger Kommissioun derbäi waren, wou ausféierlech iwwert déi Affär hei geschwat gouf, wou et ëm d'Mutatioun vum Här Schleck gaangen ass a wou och ganz kloer vum Minister Bausch an där Sëtzung gesot gouf, an